

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14626,Torunski-Informator-Solidarnosci.html>
19.05.2024, 08:04

Toruński Informator Solidarności

Hasło wydrukowane w **Tom I**

„Toruński [Informator](#) «Solidarności»”, główne pismo podziemnej „S” w Toruniu, wydawane 2 I 1982 – 18 XII 1989. Nr 1/158 i od nr. 6/163 z 1986 tytuł: „TIS Toruński Informator «Solidarności»” (od tego nr. wszystkie wydania sitodrukowe i offsetowe mają obok tytułu herb Torunia), nr 5/162 z 1986 tytuł: „TIS”. W nr. 5 z 1982 podtytuł: „Pismo NSZZ «Solidarność» regionu Toruń”, od nr. 6 z 1982 i w nr. 1 z 1987: „Pismo NSZZ «Solidarność» Regionu Toruńskiego”, nr. 1/77-13/132 z 1985: „Pismo RKW «Solidarność» Regionu Toruńskiego, nr. 14/133 z 1985 – 19/175 z 1986 i od nr. 2/177 z 1987: „Pismo RKW NSZZ «Solidarność» Regionu Toruńskiego”, od nr. 10/210 z 1988: „Pismo RKK NSZZ «Solidarność» Regionu Toruńskiego”; od nr. 10/227 z 1989: „Biuletyn informacyjny Prezydium RKK NSZZ «Solidarność» Toruń”, „Prezydium Regionalnej Komisji Koordynacyjnej NSZZ «Solidarność» w Toruniu” (podany adres redakcji oraz adnotacja: „do użytku wewnętrznego”), od nr. 17/234 z 1989: „Biuletyn informacyjny RKK NSZZ «Solidarność» Toruń”; w nr. 10/227 oraz 13/14 (230/231) z 1989 adnotacja: „Toruń Wydawnictwo Wolne Słowo”, od nr. 14/214 z 1988: „Toruń Wydawnictwo NSZZ «Solidarność» Wolne Słowo”, od tego nr. ilustracje.

Ukazały się 252 nr.: 1982-1988 o obj. 2-4 s., w 1989 o obj. 8 s. (nr 10/166: 10 s., wydanie specjalne z 9 IX 1987: 14 s.), w formatach A4, A5, drukowane na powielaczu, techniką sitodruku i na offsecie w nakładzie 500–2500 egz.; wychodziło nieregularnie. Wydanie specjalne z 9 IX 1987 dot. rejestracji „S” w zakładach pracy, dodatek specjalny z 10 II 1987 zawierał "Oświadczenie NSZZ „Solidarność” w sprawie cen i płac", z IV 1987 i XI 1987 m.in. komunikat o powstaniu KKW i jego stanowisko wobec rządowego projektu referendum. Od 1984 wprowadzono numerację roczną i ciągłą (błędy w numeracji, np. nr 164 policzony podwójnie jako 7 i 8 w 1986). Od nr. 15/232 z 1989 podany skład

redakcji: Wiesław Cichoń (redaktor naczelny), Radek (Konrad jr) Sienkiewicz (redaktor techniczny i opracowanie graficzne); od nr. 32/249 z 1989: Piotr Borek (redaktor), Radek Sienkiewicz (redaktor techniczny i opracowanie graficzne). Pismo powstało z inicjatywy Jana Hanasza, organizatora (przy współpracy m.in. Grzegorza Drozdowskiego, Jana Kwiatkowskiego oraz Marka, Krzysztofa i Ryszarda Konikiewiczów) pierwszej podziemnej drukarni w Toruniu w domu Henryka Mrówczyńskiego (powielacz, elektryczna maszyna do pisania, papier, matryce białkowe i farba drukarska pochodziły z ZR).

W składzie redakcji: Roman Spandowski (pracownik naukowy PAN, pomysłodawca tytułu), Andrzej Kaczor (zbierał informacje z woj., w jego mieszkaniu mieściła się redakcja, ze skrzynką na drzwiach wejściowych, do której wrzucano kartki z informacjami), Maria Kostrzewa, następnie Maria Moraczewska oraz Roman Grobelny (sporządzanie matryc); autorzy (poza wymienionymi): J. Hanasz, Aleksandra Kuczyńska, Krystyna Kuta, Leszek Zaleski; w 2. poł. 1984 redaktorem był A. Kaczor, 1985-1986: Mieczysław Janiszewski (sporządzał również, z żoną Danutą Janiszewską, matryce) i Jacek Stankiewicz, w 1986 (przez 3 mies.) Ryszard Musielak przy współpracy Ireny Białej (obecnie Musielak), następnie ponownie J. Stankiewicz (redakcja i skład na komputerze Spectrum, do którego oprogramowanie zaprojektował Zygmunt Turło, makiety w formacie A5 fotografował i naświetlał prof. Andrzej Kola), w 1988 Stanisław Śmigiel (redakcja i skład na komputerze Amstrad, redaktor techniczny Waclaw Kuropatwa, wykonanie klisz Andrzej Korpusiński); 1988/1989 P. Borek, od nr. 15/232 (z 12 VI 1989) W. Cichoń (redaktor naczelny), następnie ponownie P. Borek. Druk: w drukarniach u H. Mrówczyńskiego i rodziny Konikiewiczów oraz Jacek Kiełpiński ze Stefanem Kamińskim (1984-1985 we własnym domu); następnie po przejściu na technikę sitodruku w różnych punktach na terenie Torunia drukowali: Andrzej Czapiewski, Bogdan Domek, M. Konikiewicz, Jerzy Kowalski, Jerzy Lassota, Adam Szandrach, Hanna Szewczyk, Marek Wachnik (instruktor druku) i Marian Wojtczak; od 1985 podziemna drukarnia w willi Stanisława Osmańskiego (zaprojektowana przez R. Konikiewicza), od

1987 centralny punkt druku „TIS”. Transport materiałów i nakładów: Ignacy (Max) Dudojć i współpracująca z RKW grupa toruńskich taksówkarzy (m.in. Mieczysław Haładyn, Sławomir Mossakowski, Edward Staszkiwicz). Za redakcji S. Śmigła druk w wydawnictwie Kwadrat, następnie ponownie w drukarni u S. Osmańskiego.

„TIS” zdobywał informacje, bazując na sieci informatorów w zakładach pracy i Regionie związanych z RKW lub strukturami kolportażu; już pierwsza redakcja stworzyła [system](#) informacji funkcjonujący z niewielkimi zmianami przez cały okres ukazywania się tytułu. Niewielki format wydań sitodrukowych i offsetowych upodabniał gazetę do ulotki. Starano się utrzymywać stałe działy: „Z kraju”, „Z regionu”, później „Ze świata”. Publikowano oświadczenia TKK, następnie KKW i RKW, następnie RKK oraz sprawozdania finansowe Regionu. Od 1989 organ ZR. 2-krotnie zamieszczono wiersze: Czesława Miłosza i Wiktora Woroszyńskiego. 6 IX 2002 wydrukowano na powielaczu jednokartkowy, żartobliwy nr spec. datowany: „5 IX 1977 w pubie «Koci Ogon»”

{{autor|Krzysztof Biernacki

Krzysztof Biernacki

[Region Toruń, Toruń](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)